

GÜZEL BİR DÜĞÜN*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!

Çok değerli kardeşlerim, çok değerli misafirler!
Allah hepinizden razı olsun...

Çok mübarek bir gecede, bir cuma gecesinde, çok güzel bir ay da, mübarek Üç Ayların ikincisi olan; Peygamber SAS Efendimiz'in ayı olan Şa'ban ayındayız. Sevaplı, dinî bir eğitim yapmak için toplandığımız böyle bir aile eğitim kampında, yeşillikler arasında, güzel bir mekânda ve mehtap altındayız. Her şey güzel!

Kardeşlerimizin düğünleri de hakikaten imrenilecek güzel bir düğün oluyor. Canberra şehri böyle düğün görmedi. Şehirde dolaşırken, polisler de alkışlamışlar. Herkes şaşırmış, böyle hayranlıkla seyretmişler.

Allah-u Teâlâ Hazretleri böyle güzel mübarek zamanda, böyle mübarek misâfirlerle, iman dolu misâfirlerle sevinç içinde başlayan bu yuvayı, bu evlilik hayatını, ve bu evliliğin içindeki mutluluğu daimi eylesin... Hem bu evlenen kardeşlerimizi, hem de yakınlarını ve bu mutluluğu onlarla beraberce yaşayan değerli misâfirlerimizi Allah-u Teâlâ Hazretleri hem bu dünyada, hem ahirette rahmetine erdirip, aziz ve bahtiyar eylesin...

---

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

a. İslâm'ın Ana Hedefleri

İslâm'da nikâh, evlenmek çok şerefli ve dinî bakımdan da çok sevaplı bir olaydır. İslâm evliliğe, nikâha çok büyük değer veriyor; aileyi çok mühim bir sosyal müessese olarak görüyor ve koruyor. Büyük din kitaplarında, fıkıh kitaplarında, çok ciddi alimler tarafından yapılmış olan açıklamalarda İslâm'ın ana hedeflerinden birisi olarak, neslin korunması gösterilir. İslâm'ın beş ana hedefi vardır:

1. Dinin korunması
2. Nefsin, canın korunması
3. Aklın korunması
4. Neslin korunması
5. Malın korunmasıdır.

İslâm dini bu ana hedefleri yakalamak, bulmak, elde etmek, bu gayelere ulaşmak için, emirlerini ortaya koymuştur, ahkâmını ortaya koymuştur. İnsanları bu beş ana hedefe götürmek için sevk etmektedir.

Bunlardan en başta geleni, İslâm'ın beş önemli gayesinden birincisi, imanın, inancın korunmasıdır. Yani, insanlar yanlış bir inanca sapmasınlar, doğru bir inanca sahip olsunlar, doğru bir inançla yaşasınlar diye İslâm'ın emirlerinin büyük bir kısmı, bu hususta inmiştir ve bunu sağlamaya yöneliktir.

İslâm'ın ana hedeflerinden ikincisi, insanın canını korumaktır, hayatını korumaktır. Onun için, hayata kasetmek şiddetle yasaklanmıştır.

Hayatı koruyacak her türlü tedbirler emredilmiştir. Hayatın sönmesine sebep olacak her türlü yanlış işler engellenmiştir. O yanlışlıkların kaynakları kurutulmuştur, yolları kesilmiştir, delikleri tıkanmıştır.

İnsanın kendi vücudunu yıpratmağa, zedelemeğe hakkı yoktur. Vücudu kendisine emanettir. O emaneti tahrip edemez, onu iyi koruması lâzım gelir.

b. Neslin Korunması

İslâm'ın hedeflerinden bir tanesi de, nesli korumaktır. İslâm, insan neslini korumayı hedef alıyor ve insan neslinin korunması için de, her türlü tedbiri emrediyor, teşvik ediyor. Başta Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri olmak üzere, bu hususta güzel niyetlerini, hareketleriyle ortaya koyuyorlar. Meselâ, Peygamber SAS Efendimiz'in aile hayatı bize örnek oluyor.

Peygamber SAS Efendimiz hadis-i şerifinde buyuruyor ki:¹

النِّكَاحُ سُنَّتِي فَمَنْ لَمْ يَعْمَلْ بِسُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي

(. عن عائشة)

(*En-nikâhu sünnetî*) Nikâh benim sünnetimdir, yani benim yolumdur. Nikâh benim adetimdir,

¹ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.V, s.439, no:1836; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Muhammed), c.II, 427; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.271, no:44407; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.324, no:2833; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.312, no:24976.

benim sevdiğim, benim istediğim, benim teşvik ettiğim bir şeydir. (*Femen lem ya'mel bisünnetî feleyse minnî*) Bunun aksini düşünenler, aksine hareket edenler, benim sünnetimle amel etmeyenler benden değildir.” buyuruyor.

Tabii, aksini istemek olabilir mi diye düşünebilirsiniz. Belki size garip gelir, belki duymamışsınızdır amma; eskiden bazı insanlar vardı, dini sebeplerle evlenmemeyi tercih ediyorlardı. Hristiyanların evlenmeyenleri gibi, papazların veya rahibelerin evlenmeyenleri gibi, evlenmeyi dinî bir şey sayıyorlardı.

Halbuki, İslâm'da böyle bir şey yok. İslâm böyle bir şeyi uygun görmüyor.

Üç sahabi, (*Rıdvanu'llâhi aleyhim ecmaîn*. Bütün ashabı Allah rızasına vâsıl eylesin, rızasını ihsan eylesin... Bizi de onların şefaatine erdirdin.) Peygamber SAS Efendimize imrenerek, Onun hayatının ve ibadetinin çokluğuna bakarak; üç karar alıyorlar. Bir tanesi diyor ki:

“—Rasûlüllah Efendimiz o kadar çok güzel ibadet ediyor ki, ben de bundan sonra geceleri hiç uyku uyumayacağım, sabahlara kadar ibadet edeceğim!”

Bir tanesi de diyor ki:

“—Rasûlüllah Efendimiz ne güzel ibadet ediyor. Ben de bundan sonra, her gün oruç tutacağım. Hiç oruçsuz günüm olmayacak, daima oruçlu olacağım!”

Üçüncüsü de diyor ki:

“—Ben de bundan sonra hiç kadınlara dönüp

bakmayacağım, kadınlarla ilgilenmeyeceğim, evlenmeyi düşünmeyeceğim. Nikâhı düşünmeyeceğim, yuva kurmayı düşünmeyeceğim. Çünkü, kadınla evlenirsem aile olacak, evlât, çoluk çocuk olacak, meşguliyet olacak. Beni ibadetten alıkoyar. Ben ibadetten geri kalmayayım diye yuva kurmayacağım, aile yuvası kurmayacağım; hatta kendimi hadım edeceğim.” diyor. Yani, “Kendimi zürriyeti olmayacak bir insan haline getireceğim!” diyor.

Üçü böyle karar veriyorlar. Ne maksatla? Yani, sevap kazanalım diye, çok ibadet edelim diye.

Bunların haberleri Peygamber Efendimiz’e vâsıl olduğu zaman, Efendimiz çok üzülüyor, çok kızıyor, diyor ki:

“—Hayır, böyle yapmanız doğru değil. Ben sizin Allah’tan en çok korkanınızım amma böyle yapmıyorum, böyle yapmayı da doğru görmüyorum. Bazı günler oruç tutarım sevap kazanmak için ama, bazen tutmam. Bunu böyle devamlı yapmağa lüzum yok. Gecenin bazı zamanında kalkıp teheccüd namazı kılarım. Tamam, ibadet ederim ama, hiç uyumamak diye bir şey yok; uyku da insanın ihtiyacıdır. Uyku ilerideki çalışmalar için enerji kazanma vasıtasıdır, lâzımdır. Allah, geceyi istirahat etsinler diye yaratmıştır.

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا

(النبا: ١٠)

(*Ve cealnâ nevmeküm sübâtâ*) [Uygunuzu bir

dinlenme kıldık.](Nebe', 78/9) buyruluyor.

Ben Őeye benzetiyorum: Çocuklar uyusunlar diye anneler, babalar odalarının elektriğini kapatırlar. Allah-u Teâlâ Hazretleri de kulları dinlensinler diye ışıkları kapatıyor ki, geceleyin istirahat etsinler diye. Onun için, bütün gece uyumamak da doğru değil. Kalksın ibadetini yapsın, gene istirahatını da yapsın.

Sonra, evlenmek konusundaki kararlarına gelince, bu da doğru değildir. "Bakın, ben evleniyorum, evlenmiş durumdayım; ailem var, yuvam var, çoluk çocuğum var... Binaen aleyh, öyle evlenmemeyi düşünmek de doğru değildir." diyerek, bunların yanlış hareket ettiğini beyan etmiş oluyor... Hadis-i Őerif kitaplarında bu misal vardır.

c. Evliliğin Faydaları

Hani, bazı insanlara dinî duygular sebebiyle, çok ibadet edeyim diye, aile bir yük gibi görünür amma; ailenin geçimi için yapılan çalışmalar da ibadettir. İslâm'a göre bir insanın ailesi için yaptığı çalışmalar ve harcamalar çok sevaptır. Ne kadar çok sevaptır? Allah yolunda cihad yapmak kadar, cihada sarf edilen masraflar kadar büyük sevaplıdır. Yani, fi sebilillah masraf yapan bir insanın aldığı sevap kadar...

Ailesinin geçimi için çalışan ve masraf yapan insanın o masrafının mükâfatı da o kadar sevaptır. Hacca gitmek gibi sevaptır, hacca yapılan masraf kadar sevaptır, cihada yapılan masraf kadar sevaptır. Ve bir adam vallahi gazi gibidir diyor Peygamber Efendimiz. Hac etmiş

insan gibidir, gaza yapan gazi gibidir, fisebilillah çarpışan mücahid gibidir, vallahi öyledir diyor. Kim için? Sabahleyin evinden tebessümle çıkan, akşama kadar çoluk-çocuğu için çalışan; akşamleyin evine tebessümle gelen, çoluk-çocuğuyla muhabbetli akşam yemeğini yiyen kimse için...

Çoluk çocuğu çok fakir bir insanın ailesi için çalışması cihad gibidir, hacca gitmek gibidir. O kadar sevaplıdır diye buyuruyor.

Onun için, bize göre evlilik bir zevk ve keyif işi değildir, dinî bir olaydır. Biz bunu derin dinî duygularla yaparız. Biz nikâhı camide kıyarız, biz güveyi camide yatsı namazını kıldıktan sonra evine göndeririz, dualarla göndeririz... Çünkü düğün, nikâh dinî bir olaydır. Çok mühim dini bir olaydır. Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—İnsan evlendiği zaman, dininin yarısını kurtarmış olur, kazanmış olur.” Yüzde ellisini dininin kazanır.

Evlendi mi, evlendi. Tamam, dinin yüzde ellisini kazandı. Bir kere, geçecek notu aldı. Dininin yarısını kazandı. Öteki yarısını da biraz gayret ediversin de, dini bütün bir müslüman olsun.

إِذَا تَزَوَّجَ أَحَدُكُمْ عَجَّ شَيْطَانُهُ يَقُولُ يَا وَيْلَهُ

عَصَمَ ابْنُ آدَمَ مِنْ نِسَائِهِ ثَلَاثًا

(ع. عن جابر؛ الديلمي عن أبي هريرة)

RE. 39/2 (*İzâ tezevvece ehadüküm*) [Sizden biri evlendiği zaman, (*acce şeytânühû yekülû*) onun şeytanı sesini yükseltir ve şöyle der: (*Yâ veyleh, asame'bne âdeme minnî sülüsâ dînihî*) 'Eyvah, bu Adem oğlu dininin üçte birini benden korudu!']

“Bir bekâr insan evlendiği zaman, onu kandırmağa çalışan şeytan feryad eder.” diyor Peygamber Efendimiz. “Ah, şunu elimden kaçırdım, avımı elimden kaçırdım!” diye o evlenen kimsenin yoldan çıkartılması ile görevli olan şeytan feryad eder, saçını başını yolar, çok üzülür. Neden? “Avımı elden kaçırdım, artık bunu bir daha kandıramam, bir daha günaha bulaştıramam diye şeytan bu işe fevkalade üzülür, feryad eder.” diyor. Çünkü, evlendiği zaman insanın artık korunmuş, kalenin içine girmiş bir insan durumuna geldiğini biliyor.

İslâm'da, evli insana İslâm hukukunda *muhsan* derler. *Ha* ve *sad* harfiyle, *muhsan*. Bu muhsan kelimesi, hısn-ı hasin kelimesinden gelir. Yani, etrafı muhkem duvarlarla çevrilmiş kale demektir. *Hısn*, kale demektir. *Muhsan* da, kalenin içine girmiş, kale duvarlarıyla korunmuş demektir.

Evli insanın adı İslâm'da *muhsan*'dır. İslâm hukukunda evli demezler. Biz evli diyoruz, eve sahip. Halbuki, herkesin başını sokacak bir evi olabilir. Hatta bekârken de evi olabilir. Bekârdır adam zengindir, üç tane evi vardır, beş tane köşkü vardır, iki tane yalısı vardır. Yani, evli sözü ifade etmiyor.

Ama, İslâm hukukunda önemli bir tabir var: Evli insan için *muhsan*, evli kadın için *muhsana* derler. Yani, hısn-ı hâsini nikâh ile, nikâh kalesi ile, kale duvarlarıyla korunmuş kimse; artık şeytan ona kursun atamaz, bomba yağdıramaz, zarar veremez demek. Yani, güzel bir tabirdir, hoş bir tabirdir; anlamlıdır İslâmî bakımdan.

Onun için, rivayetler vardır:

رُكُوعَاتٍ مِنَ الْمُتَأَهِّلِ خَيْرٌ مِنْ اثْنَيْنِ وَثَمَانِينَ
رُكُوعَةً مِنَ الْعُزْبِ

(تمام فی فوائدہ، ض. عن أنس)

RE. 291/12 (*Rek'atâni mine'l-müteehhili*)
“Evli adamın kıldığı iki rekât namaz, (*hayrun min'isneyni ve semânîne rek'aten mine'l-azbi*) bekârın kıldığı seksen iki rekât namazdan daha hayırlıdır.”

Buna göre, evli bir insanın kıldığı namazın sevabı, bekârın namazından kırk bir kat daha fazladır. Yani, birisi bekârken namaz kılıyor. Diyelim ki, evlenecek olan bir insan bir gün önce namaz kıldı. Bir yatsı namazı kıldı, bir sevap aldı. Evlendi, ondan sonra gene yatsı namazını kıldı o akşam; gene bir sevap aldı. Ne kadardır? Evlinin namazı, bekârın namazından kırk bir kat daha sevaplıdır.

Neden? Huzur içinde kılıyor artık. *Allahu ekber* dediği zaman, hayatının mühim bir meselesi hallolmuş oluyor. Gönlünü meşgul eden, aklını kurcalayan meseleler bitmiş oluyor;

artık kendisini Allah'a iyi kulluk yapacak bir hale getirmiş oluyor, ruhu rahatlamış oluyor. Böylece kıldığı namazları daha huzurlu kılıyor.

Hatta, aynı imamın arkasında, aynı namazı kılan insanların bile namazlarının sevapları farklı olabilir. İslâm'da bu böyledir.

Bir insan bir camiye gelir bir namaz kılar, bir sevap alır. Öteki insan aynı camiye gelir, Aynı imamın arkasında aynı namazı kılar, bin sevap alır. Bin misli fazla... Neden? Kalbindeki huzurdan dolayı, aklını namaza verebilmesinden dolayı, Allah'ın divanında duygularının çok temiz olmasından dolayı sevabı çok olur.

İşte bu güzelliği sağlıyor, bu huzuru sağlıyor evlilik. O bakımdan da, evlinin ibadetinin sevabı çok oluyor. Binaen aleyh evlilikte, evlenen insanın dini kârı vardır. Dini bakımdan evli insan büyük bir kârdadır, bu (Bir).

Dünyevi bakımdan da kârı vardır. Maddi bakımdan kârı vardır. Neden? Erkek, bir hanım kazanmıştır. Hanım, bir bey kazanmıştır.

“—Bu benim beyim!” der. Bey de der ki:

“—Bu benim hanımım.”

“—Daha önce yoktu bu, hayrola. Yanındaki kim oluyor?”

“—Bu benim hanımım.”

“—Bu kim?”

“—Bu benim beyim.”

Bir insan kazanıyor. Kendisinin oluyor, bu benim diyor. Yani, maddi bir kazancı var.

Sonra, akrabaları yüzde yüz zamlanmıştır, yüzde yüz kârdadır. Çünkü, bir kendisinin eski akrabaları vardı bekârken, bir de hanımının akrabaları eklendi, yüzde yüz kâr var. Bir gecede, nikâhtan öncesine göre yüzde yüz kârı vardır. Neden? Bir annesi vardı, bir de kaynanası var. Bir babası vardı, bir de kayınpederi var. Bir dayısı vardı, bir de hanımının dayısı var. Bir amcası vardı, bir de onun amcası var. Hâsılı, akra-ba dairesi bir misli daha genişler, kuvvetlenir. Maddi bakımdan böyle kârı vardır.

Hepsi de tabii, damattır, gelindir diye yardımcı olurlar; adam güçlü kuvvetli bir insan olur. Maddi bakımdan da böyle kârı vardır.

Sonra, bekâr çorabını kendisi yıkar, atletini kendisi yıkar, ütüsünü kendisi yapar, bulaşığı kendisi yıkar... Yurtlardaki bekâr delikanlıların neler çektiğini, tahsil yapanlar bilirler.

Ama evlendiği zaman ne olur? Bir iş bölümü olur. Hanım yemekleri yapar, evi düzenler. Bey dışarıda çalışır, eve yiyecek getirir. Yuvayı dışı kuş yapar. Efendi de yuvayı korur, kazancı getirir. Bir iş bölümü olduğu için, burada da bir rahatlama vardır, maddi bakımdan da bir kâr vardır.

O halde, tarihi bir yanlışlığı burada düzeltiyoruz: Bekârlık sultanlık değildir, evlilik sultanlıktır. Bekârlık sultanlık diyenler, her halde asma-daki olgun üzümlere erişemeyen tilkilerdir. Erişemediği için koruk diyor. Erişseydi yiyecekti. Erişemediği için koruk diyor. Aslında işin doğrusu: evlilik sultanlıktır, tadına doyum olmayan güzel bir haldir.

Peygamber SAS Efendimiz bildiriyor ki:

“—Allah bir insanın hayrını isterse, ona hayırlı bir arkadaş nasib eder. Hayat arkadaşı bir hanım, hanımsa bir bey nasib eder.”

Bu arkadaş hayat arkadaşı, Türkçe’de biz bunu kullanıyoruz. Terimlerin çok önemi vardır, kıymeti vardır: biz refika deriz. Refika, refakat eden demek. “Refika-ı hayatı, bu benim refikam filan mânâsına kullanılır bu kelime.

Hayat arkadaşı hayrı, ibadeti hatırlamış yapıyorsa; yapılmasına yardımcı olur. Abdest alırken havlusunu tutuverir, namaz kılarken secadesini yayıverir ve sâire... Oruç tutacaklarsa, sahura kalkar yemek hazırlayıverir. Beraber sahur yaparlar, oruç tutarlar. Yani, ibadeti yapmağa yardımcı olur, unutmuşsa hatırlatır. Efendi kalk. Teheccüd vakti geçiyor, abdest al, teheccüd kılalım der.

Hayırlı bir eş, hayırlı bir arkadaş, hayat arkadaşı ne yapar insana? İbadeti hatırlamışsa, yapımına yardımcı olur. İbadeti hatırlamamışsa, hatırlatır. Peygamber Efendimiz’in bir tavsiyesi var, diyor ki:

Hanım kalkmışsa geceleyin, bey uyuyorsa, ona şey yapsın: kalk, teheccüd namazı kıl! Bak. Çok güzel bir vakit, sevap kazan desin. Eğer uykudan, ıh mih filan diyorsa, o tarafa o tarafa dönüyorsa, kalkamıyorsa; yüzüne biraz su serpsin diyor. Şöyle şaka yollu bir su serpince, yağmur yağıyor filan diye hop kalkar tabii... O zaman abdestini alır, teheccüd namazını kılar.

Eğer bey kalkmışsa, o da hanımına, “Kalk namaz kıl! Peygamber Efendimiz’in sünneti, sevabı çok!” desin. O da biraz nazlanıyorsa, tamam kalkıyorum filan, hop, gene uyuduysa; biraz su serpsin yüzüne, yani kalksın o da ibadeti etsin. Bu ne demek? Yani, ibadeti yapmakta yardımlaşıyorlar. Hayrı hatırlamışsa, yapımına yardımcı oluyor. Hatırlamamışsa hatırlatıyor.

Eğer Allah bir insanın cezalandırılmasını istiyorsa, ona kötü bir arkadaş nasib eder. O, ona hayrı yaptırmaz, hatırlatmaz, ikaz etmez. Kötü yollara çeker, kötü tarafa giderler, dünya ve ahireti mahvolur, perişan olur.

d. Eş Seçiminde Kriterler

Onun için, Peygamber SAS Efendimiz: evlenirken dört kriter olabilir diyor. Yani, evlenen bir insan, eşini ararken dört şey düşünür.

Neyi düşünür? Eşinin güzel olmasını düşünebilir. Benim eşim güzel olsun, selvi boylu olsun, fidan boylu olsun, levent gibi olsun. Söyle olsun, böyle olsun filan.,. Güzelliğini düşünür bazen; bu bir kriterdir, bir ölçüdür.

Bazen soyunu sopunu düşünür, benim esim soylu olsun, asaletli olsun, paşazade olsun, bilmem ne olsun filan diye soyunu düşünür.

Bazen parasını düşünür. Benim eşim, aradığım es zengin olsun da, rahat edeyim yahu. Parasından istifade edeyim, zengin olayım bende. Öyle zenginliğini kriter olarak alabilir.

Bazısı da der ki: “Hayır, ben evliliği dini duyguyla yapıyorum, ben dindar bir eş arayacağım. Ben

çocuklarımı iyi yetiştirecek sâliha veyahut sâlih bir insan, eş arıyorum diye düşünür.

Dört kriter var: dindarlık, zenginlik, soyluluk, güzellik... Bu dört şeyden dolayı, insanlar eş seçiyorlar. Bazen birisi birisinin çok güzel olduğunu görüyor, çarpılıyor, vuruluyor, âşık oluyor, evleniyorlar. Sonra pişman oluyorlar. Bazen, soylu diye birisiyle evleniyor, sonunda problemler çıkıyor. Bazen zengin diye evleniyor, sonunda problem çıkıyor. Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—Sen dindarlığı, dindarlık esasını esas al, öylesini seç!”

İnsan evlilik yaparken, eş seçerken, Peygamber SAS Efendimiz’in tavsiyesi ne olmuş oluyor? Dindar bir eş seç ki, ahiretine yarasın. Ahirette yüzün gülsün, cennetlik olmağa sebep olsun diye.

Şimdisahabe-ikiramdan, Aşere-i Mübeşşere’den, cennetle hayatındayken müjdelenmiş bir zatın hayatıyla ilgili bir fikrayı, bir olayı size nakledeceğim. Müslümanların evlilik olayına nasıl baktığını anlayın diye.

Cennetlik olduğu, Peygamber Efendimiz tarafından kendisine söylenmiş olan, Aşere-i Mübeşşere’den bir zat-ı muhterem, taun salgını oluyor, hastalanıyor, yatağa düşüyor. Yâni buluşucu, çok korkunç bir hastalık salgını oluyor. Cayır cayır ateşler içinde yanıyor. Hanımı da hastalanmış, o da cayır cayır ateşler içinde. Birisi bir odada, hanımların olduğu odada; bu da erkeklerin odasında. Başucunda okuyorlar,

başucunda bulunuyorlar yakınları. Böyle otururken, hanımının, sizlere ömür, vefat ettiği haberi geliyor.

“—Efendim, maalesef eşiniz vefat etti.” diyorlar.

“—Ya, öyle mi? Allah rahmet eylesin. Çok iyi hanımdı, mekânı cennet olsun, ruhu şad olsun. Aman beni evlendirin!” diyor.

Yani hanımı öldü, bu yatakta, vefat haberi geliyor, üzüyor, dua ediyor. Hemen telaşlanıyor, “Aman beni evlendirin!” diyor.

Telaşlı, yatakta cayır cayır yanıyor. Diyorlar ki:

“—Efendim, inşâallah sıhhat kazanırsınız, bu hastalığınız geçer. Kalkarsınız, biz de ararız, tararız, size münasip bir eş buluruz; düğününüzü yaparız, evlendiririz.”

“—Hayır, ben bu hastalıktan kalkmayacağımı biliyorum. Bu hastalığın öldürücü olduğunu biliyorum. Ben bu yatakta öleceğimi biliyorum, vefatımı biliyorum. Allah’ın huzuruna bekâr gitmeye utanıyorum. Onun için beni evlendirin!” diyor.

Bakın, cennetlik bir insanın evliliğe hürmetine bakın! Evliliği ne kadar yüksek bir paye görüyor, rütbe olarak görüyor, mânevî bir rütbe olarak görüyor; Rabbinin huzuruna bekâr gitmekten utanıyor, evli olsun da ne olursa olsun... Yataktayken ölecek ama, evli adıyla ahirete gitsin... Yataktan kalkamayacak, düğünü yapamayacak, gerdeğe giremeyecek; hanımı da sormuyor, yani hanım söyle olsun böyle olsun

demiyor; sadece:

“—Beni evlendirin, nikâhlı gideyim ahirete, Allah’ın huzuruna bekâr gitmeye utanıyorum!” diyor.

Eskiler, eski müslümanlar dine, dini bakımdan evliliğe böyle bakıyorlardı. Evlilik bir rütbedir, mânevî bir payedir, sevaplıdır; bekârlık, hemen kurtulunması gereken bir durumdur diye bakıyorlar. Hasta’yken, yataktayken, ale’lacele aman beni evlendirin diyor. Burada bakın, bir şey daha var. Şimdi bazıları der ki, efendim, işte ben evlenmek istiyorum. E, iyi mâşâallah, iyi bir karar almışsın. Ama işte benim eşim yeşil gözlü olsun, sarı saçlı olsun, uzun boylu olsun, bilmem ne olsun ve sâire, ve sâire... Bir sürü şey sayıyorlar. Ebadı söyle olsun, çapı söyle olsun, rengi böyle olsun, bilmem nesi böyle olsun... Bu işin bir de sakası var.

Adamın birisi demiş ki, hani arkadaşlar hep fıkra anlatıyordu; ben de fıkra gibi bir şey söyleyeyim:

“—Ben bir eş arıyorum. Adı Hatçe olsun. Hatçe, Hatice demek yani. Adi Hatçe olsun, mali çokça olsun, teni akça olsun, aklı kıtça olsun!” filan.

Böyle bir sürü, yani aklı kıt olunca, onu kandırarak filan... Bir sürü şey sayıyorlar. Olmaz. Bir tek şeyine bakacak, dindar insan arayacak... Bu hususta olmuş bir hadiseyi size naklederek sözümü bitirmek istiyorum, şu mübarek cuma gecesinde. Tabii, daha yatsıyı da kılmadık.

Ankara’da bir mübarek kişiyle tanıştım. Melek gibi bir insan, çok kibar bir insan, çok tatlı dilli

bir insan. Çok centilmen, çok böyle yumuşak bir insan... Hareketleri çok böyle sevgi uyandıran bir insan. Onun babasının başından geçmiş bu benim anlatacağım olay...

Babası çok büyük bir alimmiş, çok hürmet gören bir kimseymiş. Çok takvâ ehli, çok salih bir insanmış. Memleketindeki bir evin kapısına gitmiş, kapıyı çalmış:

“—Tak, tak, tak...”

Ev sahibi kapıyı açmış:

“—Oooo hocam, şeref verdiniz, hoş geldiniz, buyurun efendim. Aman bu ne devlet, bu ne saadet. Evimizi nurlandırdınız, sağ olun, var olun, buyurun başköşeye oturun!” demişler.

İzzet ikram etmişler. Çünkü, hoca efendi gelmiş. Yani, çok büyük bir hoca efendi, çok meşhur bir kimse, çok takvâ ehli, çok salih bir insan. Memnun olmuş ev sahibi. İşte ikramlar ve sâire filan...

Hoca Efendi demiş ki:

“—Benim evinizi ziyarete gelişimde bir sebep var. Müsaadenizle onu söyleyeyim!”

“—Buyur hocam emret, canım feda... Emret, ne istersen yapayım!”

“—Allah’ın emri, Peygamber Efendimiz’in sünneti üzere, ben sizin kerimenize, kızınıza talibim. Onu istemeğe geldim.”

Adam afallamış, adam şaşırılmış.

Hoca yakışıklı, alim, salih, takvâ ehli. Yani, her bakımdan bulunmaz bir damat... Adam şaşırıyor, diyor ki:

“—Hocam, canım feda, kızım da feda ama bizim kız sakat.. Bizim kızın ayakları tutmaz, kötürüm. Kolu çalışmaz, hastalıklı, yatalak, biz zor bakıyoruz. Yani öyle evlenecek bir durumu yok bu kızcağızın, hastalıklı bir kızcağız bu... Allah bunu bize böyle verdi, ne yapalım? Problemlı, hasta bir kız, size lâıyk değil hocam!” diyor. Yani, “Güzel bir kızım olsa, sıhhatli, afıyetli, size hizmet edecek; evlendireyim ama, bu benim kız hasta...” diyor.

Hoca efendi gayet ciddi, diyor ki:

“—Olsun, ben biliyorum hasta olduğunu, gene istiyorum!” diyor.

“—Hocam, lâıyk değil, etme, eyleme... Olmaz, hayır!” diyor.

“—Lütfen, istiyorum, kabul edin! Lütfen kabul buyurun!” diyor.

Israr ediyor ve bu hastalıklı kızla evleniyor.

Neden evlenmiş? Şöyle düşünmüş mübarek:

“—Evlenmek sevaplı, benim evlenmem lâzım ama bu kızcağız hastalıklı, bunu kimse almaz, evde kalır. Anası-babası ölür, bunun hali ne olacak? Bunu ben alayım. Hem nikâhlanmış olayım, yani benim nikâhlık filan bir işim, bir arzum yok ama; ben ilme kendimi adamışım ama, hem nikâhlanmış olayım, nikâhlılık payesini kazanayım; muhsan olayım, yani evlilik şerefini kazanayım. Hem de böyle bir hasta kızın gönlünü yapayım, duasını alayım. Anasını, babasını da ona bakmak zahmetinden kurtarayım. Buradan sevap alayım.” demiş evlenmiş.

O hastalıklı kızcağızdan, bu benim çok sevdiğim, kendisini de gördüğüm kibar zat doğmuş. Çok kibar, çok edepli... Çünkü, babası büyük alim... Annesi hastalıklı ama, babası büyük alim. Evlâtları da çok evliya gibi bir kimse olmuş. Yani, böyleleri de var...

Evlenirken neler düşünenler var, ne niyetle, nasıl hareket etmiş insanlar da var... Tabii, biz her şeyde Allah'ın rızasını düşünmeliyiz... Evlilikte de Allah'ın rızasını düşünmeliyiz, evliliğin sürdürülmesinde de Allah'ın rızasını düşünmeliyiz...

Kocanın Hanımına karşı görevleri vardır, onları Allah rızası için yerine getirmeli. Hanımın beyine karşı görevleri vardır, hanım Allah rızası için o görevleri yerine getirmelidir.

İslâm herkese haklarını da bildiriyor, görevlerini de bildiriyor... Haklarından istifade etmeli, görevlerini de herkes yapmalıdır. Hanımın kocasına itaat borcu vardır. Onun malını, canını, namusunu korumak, gölge düşürmemek borcu vardır... Evlilik hususunda hizmet etme borcu vardır.

Erkeğin hanımına bakma vazifesi vardır... Hanım ve çoluk çocuğunun bakımı, onun boynunun borcudur. Onların tahsili, dini bakımdan eğitilmesi vazifesi vardır... Çoluk çocuğunun, hanımının, ailesinin cehenneme düşmemesini sağlayacak şekilde yetiştirilmesi, dünya ve ahiretlerinin kurtarılması için çalışılması, evin reisi olan beyin vazifesidir.

Hadis-i şeriflerde bu vazifeler, görevler yazılmıştır, bildirilmiştir. Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemizi her işimizde ve evliliklerimizde rızasını gözetenlerden, rızasına uygun hareket edenlerden eylesin... Böylece, dünya ve ahiret saadetine erdirsin... Cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin...

Bu kardeşlerimizi, dua ediyorum, Allah iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin. Bizleri de aziz ve bahtiyar eylesin. Evlenmemiş çocuğu olan ebeveynlere anne babalara, evlâtlarının böyle mutlu günlerini, hayırlı yuvalar kurduğunu gösterin... Evlenmemiş olan kardeşlerimize hayırlı, salih eşler nasib eylesin... Şeytanın şerrinden hepimizi korusun Allah, dünyanın fitnelerinden hepimizi korusun... Nefsin oyunlarına düşmekten hepimizi korusun... Yolunda daim, zikrinde kâim eylesin... Ömrümüzü rızasına uygun geçirip, cennetine girmeyi, cemalini görmeyi, selâmina ermeyi, rıdvan-ı ekberine vâsıl olmayı nasib eylesin...

Bi-hürmeti esrarı sûreti'l-fâtihah!..

e. Evlenenler İçin Dua

.....

Ya Rabbe'l-alemin!

Evlenen Evlâtlarımızı hem dünyada, hem ahirette aziz ve bahtiyar eyle... Cümlemize ve bilhassa onlara sıhhat, afiyet, huzur ve saadet ve selâmetler ihsan eyle... Rızıklarını helâl olarak temiz ve pak rızık olarak bol bol ihsan eyle... Haramlardan, günahlardan uzak eyle...

Hanelerine, yuvalarına, evliliklerine saadetler, bereketler, huzurlar, afiyetler ihsan eyle... Kazançlarını hayırlı ve helâl ve bol eyle... Ömürlerini sıhhat, afiyet ve saadet üzere uzun eyle... Kendilerine hayırlı, sıhhatli evlâtlar, zürriyetler ihsan eyle...

Dünyanın ve ahiretin her türlü hayırlarına cümlemizi ve onları nail ve sahip ve mazhar eyle... Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz, bilmediğimiz her türlü şerlerinden onları ve bizleri mahfuz eyle... Huzur ve saadet ve selâmet üzere yaşayıp, ahirette de Firdevs-i Alâ'ya dahil olmayı, Peygamber SAS Efendimiz'e ve mürşid-i kâmillerimize, evliyauallah u mukarrabîn büyüklerimize Firdevs-i A'lâ'da komşu olmayı nasib eyle... Cemâlini müşahede şerefiyle şerefyab eyle... Rıdvân-ı ekberine vâsıl eyle...

Bi-hürmeti esmâike'l-hüsnâ... Ve bi-hürmeti habîbike'l-müctebâ... Ve bi-hürmeti şehr-i şa'bâne'l-mübârek... Ve bi-hürmeti'l-leyleti'l-garrâ el-cumuah... Ve bi-hürmeti esrâri sûreti'l-fâtihah...

f. Hatm-i Hâcegân Duası

Âmîn... Sübhâne rabbiye'l-aliyyi'l-a'lel-veh-hâb...

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihi, ve's-salâtü ve's-selâmu alâ şeyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bihsânin ecmaîne't-tayyibine't-tâhirîn...

Emmâ ba'd-u feyâ rabbena, yâ rabbenâ, yâ rabbenâ, ya rabbe'lalemîn... İbadetlerimizi, zikirlerimizi, hatimlerimizi, hayrat u hasenatımızı, zikr ü tesbihatımızı, Hatm-i Hâcegânımızı yâ Rabbi lütfunla, kereminle kabul eyle,,. Bizleri rahmetine vâsıl eyle, rızanı kazananlardan eyle,,. Sevdiğin, razı olduğun kullarının zümresine dahil eyle... Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'ne, şu okuduklarımızdan hâsıl olan ücur-u mesûbatı hediye eyledik, şu anda, şu mübarek Cuma gecesinde, ruh-u pakine vâsıl eyle,,.

Peygamber Efendimizi cümlemizden hoşnud ve razı eyle... Peygamber Efendimiz'in sevgisine, şefaatine, iltifatına, teveccühüne, rızasına ermeyi cümlemize nasib eyle... Peygamber Efendimiz'in yolunda bizleri daim eyle... Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılmayı nasib eyle...

Efendimiz'in sünnet-i seniyyesini ihya eyleyip, şehid sevapları kazanmayı cümlemize nasib eyle...

Peygamber Efendimiz'in o mübarek nurlu âlinin, ashabının, etbâının, ahbabının, ezvacının, evlâdının, zürriyetinin, etbâının, ihvanının, hulefasının, ve hassaten mânevî varisleri ulema-i muhakkıkîn ve mürşidîn-i kâmilin-i mükemmilîn, evliyâullah u mukarrabînin cümlesinin ruhlarına;

Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyy-i Murtazâ, ve sâir sahabe-i kirâm (*Rıdvânu'llahi teâlâ aleyhim ecmaîn*) hazretlerinden, şeyhimiz Muhammed

Zâhid Kotku ibn-i İbrâhim el-Burusevî Hazretleri'ne kadar, turuk-u aliyemizden tarih boyunca güzerân eylemiş olan cümle sâdât u meşâyihimizin ve cümle mürşidîn-i kâmilinin ve cümle salihînin ruhlarına, ayrı ayrı hediye eyledik vâsıl eyle...

O sevgili mübarek evliyaullah kullarının mânevî yardımlarına, sevgilerine, rızalarına, iltifatlarına, himmetlerine, teveccühlerine, cümlemizi nail eyle...

Yâ Rabbe'l-alemin! Ahirete göçmüş olan bütün müslüman aba ü ümmehat, ecdad u ceddad, akraba ü taallûkat, ihvan ü ehavat, evlâd ü zurriyatlarımızın ruhlarına... Ve hassaten, arkadaşlarımızın, dostlarımızın, sevdiklerimizin, yakınlarımızın; bizim üzerimizde hakkı olanların, bize dua vasiyet etmiş olanların; kabirlerinde bizden boynu bükük dua bekleyen müslüman kardeşlerimizin de ruhlarına ayrı ayrı hediyeler eyledik vâsıl eyle yâ Rabbi... Bu beldelere gelip, buralarda çalışırken hayatı sona erip, buralara defnedilmiş olan mü'min kardeşlerimize hassaten ikram eyle yâ Rabbi!..

Sair mü'minîn ü mü'minât ve müslimîn ü müslimât kardeşlerimizin ve bilhassa şu meclisimizde hazır bulunan kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün müslüman geçmişlerinin ruhlarına hediyeler eyledik, hepsine vâsıl eyle yâ Rabbi... Hepsinin ruhlarını saîd eyle yâ Rabbi... Kabirlerini pür-nûr eyle ya Rabbi... Makamlarını a'lâ eyleyip, kabirlerini cennet bahçesi eyleyip, bizlerden onları hoşnud ve razı eyle yâ Rabbi...

Bizlere de sevdiğin, razı olduğun kul olarak yaşamayı nasib eyle... Sevdiğin, razı olduğun âmâl-i salihî işlemeye bizleri muvaffak eyle yâ Rabbi... Evlenen evlâtlarımızı mes'ud ve bahtiyar eyle ya Rabbi... Cümlemizi sevdiklerimizle beraber, evlâd u iyalımız ve ahbab u yaranımızla iki cihan saadetine mazhar eyle ya Rabbi...

Gönüllerimizin muradlarını bizlere ihsan eyle yâ Rabbi... Dertlerimize çareler ver ya Rabbi. Borçlularımıza borçlarını ödemek nasib eyle yâ Rabbi... Şaşırانlarımızı doğru yola sevk eyle yâ Rabbi... Günahlara bulaşmış olanları günahlardan kurtar yâ Rabbi... Bizi nefse ve şeytana kandanlardan etme yâ Rabbi... Nefsi ve şeytanı yenenlerden eyle yâ Rabbi... Yolunda gidenlerden eyle yâ Rabbi...

Sevdiğin kullarından eyle ya Rabbi... Gözümüzün perdelerini kaldır yâ Rabbi... Gönlümüzün pasını sil yâ Rabbi... İçimizi dışımızı nurlandır, bizi sevdiğin hallerle hallendir yâ Rabbi. Sevdiğin sıfatlarla muttasif eyle yâ Rabbi!.. Sevdiğin ahlâk-ı hamîdeye ve âdâb u erkana riayet etmeyi nasib eyle yâ Rabbi!.. Sevdiğin kul olarak nasib eyle yâ Rabbi!

Huzuruna sevdiğin, razı olduğun kul olarak gelmeyi nasib eyle yâ Rabbi!.. Mahşer gününde bizi Arş-ı A'lâ'nin gölgesinde

gölgelendir ya Rabbi!.. Defter divan açıp, hesaba çekip, bizi mahcup düşürme ya Rabbi!.. Bi gayrı hîsâb, Firdevs-i Ala'na dahil eyle, Habib-i edibine komşu eyle ya Rabbi... Rıdvân-ı

ekberine vâsıl eyle ya Rabbi... Selâmına mazhar eyle yâ Rabbi... Cemalini gören kullarından eyle yâ Rabbi...

Bi-hürmeti esmâike'l-hüsnâ ve bi-hürmeti'smike'l-a'zam, ve bihürmeti nebiyyike'l-ekrem, ve bi-hürmeti şehr-i Şa'ban elmükerrem, ve bi-hürmeti leyleti'l-cumati'l-garrâ, ve bi-hürmeti esrari'l-fatihah!..

Allah cümlelizden razı olsun... İki cihan saadetine erdirsin... Evlenenleri mes'ud eylesin... Geceniz hayırlı olsun...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

04. 01. 1996 - Düğün Sohbeti

Canberra / AVUSTRALYA

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü